

Raision seudun koulutuskuntayhtymä

LAUSUNTO

26.9.2013

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Asia: lausuntopyyntö ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittämistä koskevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Viite: OKM003:00/2012

Yleistä

Ammatillisen koulutuksen tutkintojen kehittäminen on kansallisesti merkittävä asia. Koko tutkintojärjestelmän kehittämistä on tehty yhteistyössä työelämän ja sidosryhmien kanssa OKM:n asettamissa työryhmissä. Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän muutokset ohjaavat ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimintaa ja kehittämistä ratkaisevasti. Tutkintojärjestelmä kytkeytyy niin yksittäisen koulutuksen järjestäjän rakenteisiin kuin valtakunnalliseen ja alueelliseen kokonaisuuteen.

Tutkinnon suorittajien valmius suorittaa tutkinnon osia ja joustavasti yksilöllisen tarpeen mukaisia opintopolkuja vaikuttaa siihen, että kuinka toimiva kokonaisuudesta muodostuu. Olennaista ammatillisen koulutuksen järjestäjän näkökulmasta on ammatillisten tutkinnon osien ja muiden tutkinnon osien yhteen nivoutuminen ja mahdollisuus painottaa ammateissa vaadittavia osaamistavoitteita. Ammatillisen koulutuksen järjestäjillä on lähivuosina paljon haasteellisia uudistuksia vietävänä läpi kun taloudelliset paineet samaan aikaan kasvavat, ja tutkintojen uudistus tarkoittaakin käytännössä erittäin mittavaa kehittämistyötä organisaatioissa.

Asetus ammatillisen perustutkinnon muodostumisesta

Asetuksessa ammatillisen perustutkinnon muodostumisesta on selkeitä kustannusvaikutuksia ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimintaan mm. henkilöstön määrän ja rakenteen lisäksi opettajien pätevyyden ja osaamisen laajentamisen sekä laiteinvestointien ja teknologian uusimistarpeen osalta. Opetustoimen henkilöstön kelpoisuuksista annetusta asetuksessa määritellyt yhteisten opintojen opettajien kelpoisuusvaatimukset on tarkoitus säilyttää ennallaan, mutta onko opettajilla pätevyyttä opettaa laajentuneita sisältöjä.

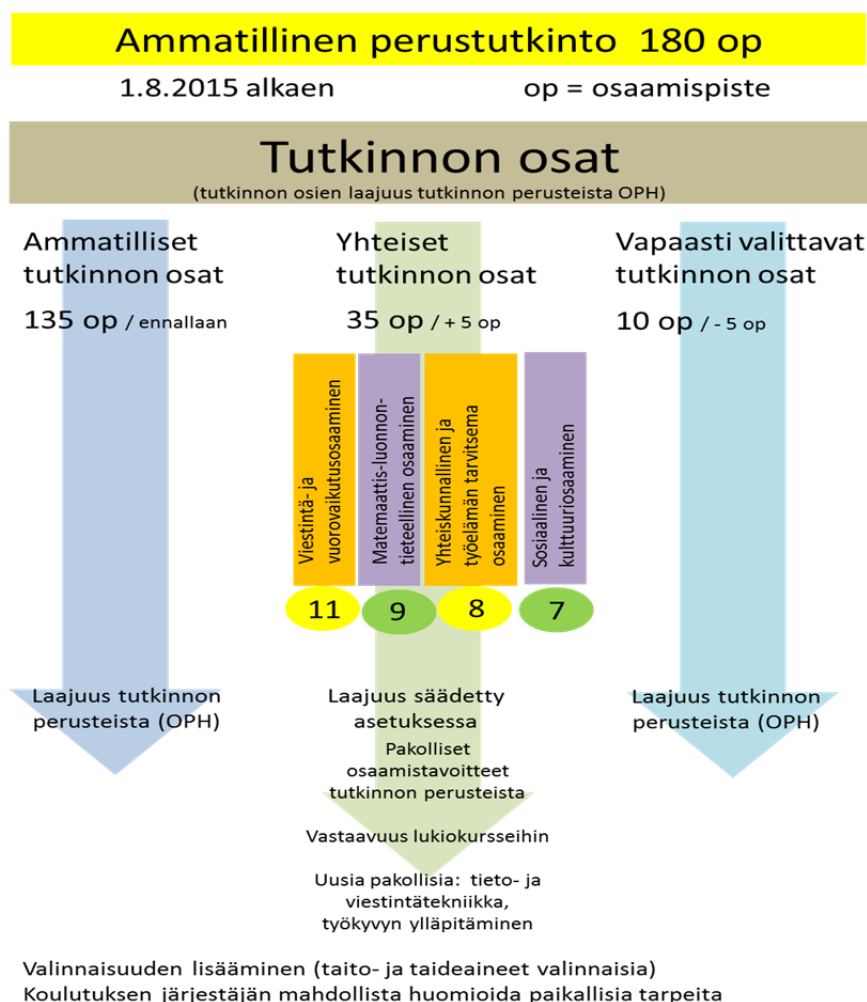
Yhteisten tutkinnon osien uudistaminen muuttaa opintojen rakennetta ja painotuksia nykyiseen verrattuna. Yhteisten tutkinnon osien suhteellinen laajuus kasvaa ja lukiovastaavuuden osalta herää kysymyksiä. Mikäli tarkoitus on, että tutkinnon osat voisivat olla samat ammatillisessa koulutuksessa ja lukiossa, mennään liian kauas ammatillisen koulutuksen tavoitteista. Ammatillisessa koulutuksessa kaikki esityksen yhteiset tutkinnon osat tulee päinvastoin vielä nykyistäkin tiiviimmin nivoa ammattialaan ja sen asettamiin vaatimuksiin. Tätä tukee mahdollisuus huomioida paikallisia tarpeita sisällöissä. Ammatillisessa koulutuksessa ei ole yleisten ja teoreettisten opintojen lisäämistarvetta. Toisaalta lukion on kyettävä varmistamaan opiskelijoiden valmiudet korkeakoulu- ja yliopisto-opintoihin.

Yhteiskunnassamme on erilaisia oppijoita ja nuorten syrjäytymiskehitys huomioiden tutkinnon perusteiden asettamiin osaamisvaatimuksiin on kiinnitettävä huomiota. Erytystä tukea tarvitsevien määrä kasvaa jo nyt perustutkintokoulutuksessa kaiken aikaa.

Tieto- ja viestintätekniikan sekä työkyvyn ylläpitämisen osa-alueiden tulo pakolliseksi on hyvä asia, mutta varsinkin tieto- ja viestintätekniikan opettajista tulee pula. Vapaasti valittavien tutkinnon osien osaamispisteiden vähentäminen on loogista, ammatillisen koulutuksen järjestäjän tulee tietää, mitä osaamista ammattialalla tarvitaan.

Henkilökohtaistaminen ja joustavuus korostuvat, ja koulutuksen järjestäjän haaste ohjauksen ja tiedottamisen osalta kasvaa. Kuinka hakeutujille, opiskelijoille ja nuorten vanhemmille osataan kuvata kokonaisuudesta rakentuvat opintopolut ja niiden erilaiset vaihtoehdot.

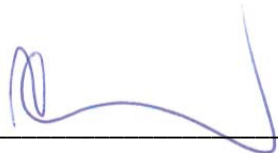
Raision seudun koulutuskuntayhtymässä olemme hahmottaneet esityksen seuraavasti:

Lausunnon keskeinen sisältö

Ammatillisen koulutuksen tulee jatkossakin kyetä tarjoamaan ammattialaan kiinteästi sidoksissa olevia opintopolkuja. Ammatillisessa koulutuksessa yhteiset tutkinnon osat liittyvät ammattialan vaatimuksiin, eivät yleisiin osaamisvaatimuksiin. Asetuksessa ammatillisen perustutkinnon muodostumisesta on selkeitä kustannusvaikutuksia ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimintaan mm. henkilöstön määrän ja rakenteen lisäksi opettajien pätevyyden ja osaamisen laajentamisen sekä laiteinvestointien ja teknologian uusimistarpeen osalta.

Raisiossa 26.9.2013

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Maria Taipale", is written over a horizontal line.

Maria Taipale

Johtava rehtori

Raision seudun koulutuskuntayhtymä